

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 24 kwietnia 2023 r.

DIH-3.707.31.2023.AWS

DECYZJA DIH-III/38/2023

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, ze zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 27 lutego 2023 r. (nr D/PI.NR.8361.216.2022), na mocy której przedsiębiorcy Zdzisławowi Brzeskiemu prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą: Firma Usługowo-Produkcyjno-Handlowa „DACH” Zdzisław Brzeski w Złotowie (dalej jako: „strona”, „przedsiębiorca”) wymierzono karę pieniężną w wysokości 3 000 zł (słownie: trzy tysiące złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), w związku z niedopełnieniem obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, które polegały na niewidocznieniu cen jednostkowych oferowanych do sprzedaży 3 partii towarów (sortymentów węglowych) - Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach od 1 do 9 grudnia 2022 r. inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (dalej jako: „Wielkopolski WIIH” lub „organ pierwszej instancji”), działając na podstawie upoważnienia nr D/PI.NR.8361.216.2022 przeprowadzili kontrolę w sklepie, należącym do ww. przedsiębiorcy.

Uprzednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, ze zm.), dalej jako: „Prawo przedsiębiorców”, skierowano do ww. przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli (nr D/PI.8360.76.2022) ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli.

Inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego WIIH dokonali m. in. oceny prawidłowości przekazywania konsumentom informacji o cenach sortymentów węgla oferowanych do sprzedaży detalicznej, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu

o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178, ze zm.) - dalej jako: „ustawa o informowaniu o cenach” oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r. poz. 2121) - dalej jako: „rozporządzenie w sprawie uwidaczniania cen”.

Inspektorzy sprawdzili 3 partie towarów i stwierdzili, że przedsiębiorca, w miejscu sprzedaży nie uwidoczniał cen jednostkowych w odniesieniu wszystkich do 3 partii towarów tj.:

- 1) węgiel kamienny Ekogroszek Barter Coal węgiel Eko Power - 26, w cenie 99,97 zł za 1 worek 25 kg;
- 2) węgiel kamienny Ekogroszek R 26MJ RPM węgiel Carbon, w cenie 79,98 zł za 1 worek 20 kg;
- 3) węgiel kamienny Ekogroszek Sztymar Ultra, w cenie 99,97 zł za 1 worek 25 kg.

Powyższe ustalenia dały podstawę do przyjęcia, iż została naruszona dyspozycja określona w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach w związku z § 3 i § 4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Szczegółowe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli (nr akt kontroli D/PI.NR.8361.216.2022), do którego załączono zdjęcia zakwestionowanych towarów oraz etykiet cenowych. Strona nie wniosła uwag do ww. protokołu pomimo, iż została prawidłowo pouczona o przysługującym jej prawie.

Przedsiębiorca w pierwszym dniu kontroli, złożył oświadczenie z którego wynika, zgodnie z art. 7 ustawy Prawo przedsiębiorców należy do kategorii tzw. małych przedsiębiorców.

W dniu zakończenia kontroli przedsiębiorca poinformował organ o uzupełnieniu cen jednostkowych na etykietach cenowych oferowanych do sprzedaży sortymentów węglowych.

W oparciu o zebrany materiał dowodowy, pismem z 29 grudnia 2022 r. Wielkopolski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego z tytułu niewypełnienia obowiązków określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz w § 3 i § 4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. W piśmie tym, stosownie do wymogów art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, ze zm.), zwanej dalej: „kpa”), strona została pouczona o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w prowadzonym postępowaniu, w tym o prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz wglądu w akta sprawy - w terminie 14 dni od daty doręczenia pisma. Jednocześnie, w tym samym piśmie organ wezwał stronę do przedłożenia dokumentacji dot. wielkości obrotów i przychodu osiągniętych w 2021 r., wyznaczając jej 7 dniowy termin na realizację. Pismo doręczono stronie 2 stycznia br.

Strona skorzystała z przysługującego jej prawa i w odpowiedzi na powyższe zawiadomienie, tj. piśmie z 9 stycznia br. przedstawiła stanowisko w sprawie wszczętego postępowania administracyjnego oraz zwróciła się z wnioskiem o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. Zdaniem przedsiębiorcy nie można całkowicie zakwestionować uwidocznionych cen sortymentów węgla. Przedsiębiorca przyznał że: „brak widocznych cen jednostkowych na etykietach spowodowana była niedostateczną kontrolą ze strony nadzorujących kierowników”, dodając równocześnie, że w wyniku aktualizacji programu wkradł się błąd i stąd na etykietach nie była widoczna cena jednostkowa. W dalszej kolejności podniósł zarzut, że wszczynając postępowanie administracyjne w trybie art. 6 ust. 1 ustawy

o informowaniu o cenach, organ nie wziął pod uwagę okoliczności podjęcia przez nią działań naprawczych, które polegały na uzupełnieniu brakujących cen jednostkowych. Ponadto, przedsiębiorca wskazał na okoliczności i przedsięwzięcia związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, takie jak: podejmowanie nowych inwestycji finansowanych ze środków uzyskanych z kredytu bankowego, wysokość wynagrodzeń pracowników oraz na organizację szkoleń. W ocenie strony uchybienie dotyczące braku cen jednostkowych miało charakter incydentalny, a wcześniejsze kontrole Inspekcji Handlowej nie wykazywały nieprawidłowości. Do niniejszego pisma przedsiębiorca załączył wynik finansowy za 2021 r.

Z uwagi na okoliczność, że w dniu sporządzania pisma zawiadamiającego stronę o wszczęciu postępowania administracyjnego w trybie art. 61 § 4 kpa (tj. 29 grudnia 2022 r.) obowiązywała regulacja ustawy o informowaniu o cenach przed zmianami, organ pierwszej instancji, realizując zasadę informowania strony, o której mowa w art. 9 kpa, pismem z 27 stycznia br. (nr D/PI.NR.8361.216.2022), w oparciu o art. 36 § 1 kpa, wyznaczył nowy termin zakończenia postępowania i wydania decyzji (do 27 lutego br.), informując stronę o zmianach przepisów ustawy o cenach i rozporządzenia oraz pouczając o możliwości wniesienia ponaglenia. Strona została poinformowana zatem, że przedmiotowa sprawa będzie rozpatrzona w oparciu o znowelizowaną ustawę z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168) oraz obowiązujące od 1 stycznia 2023 r. rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 2776).

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Wielkopolski WIIH decyzją z 27 lutego br. (nr D/PI.NR.8361.216.2022) nałożył na ww. przedsiębiorcę, karę pieniężną w wysokości 3 000 zł (słownie: trzy tysiące złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z uwagi na uchybienie obowiązkowi określonym w art. 4 ust. 1 ww. ustawy oraz § 3 i § 4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, które polegały na niewidocznieniu informacji o cenie jednostkowej w przypadku 3 partii towarów (sortymentów węglowych). Ww. decyzję strona odebrała 3 marca br.

27 marca br. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezesem UOKiK” bądź „organem drugiej instancji”) otrzymał za pośrednictwem Wielkopolskiego WIIH odwołanie od ww. decyzji. W piśmie tym strona wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, ewentualnie przekazanie organowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia.

Pismem z 30 marca br. Prezes UOKiK zawiadomił przedsiębiorcę o toczącym się postępowaniu administracyjnym w związku z wniesionym odwołaniem oraz poinformował, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na mocy art. 10 § 1 kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługującego jej uprawnienia.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ

odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz weryfikuje, czy dana decyzja była prawidłowa.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 kpa, w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Jak wskazuje artykuł 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru lub usługi w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, cena jednostkowa towaru bądź usługi oznacza cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru lub określonej usługi, których ilość lub liczba są wyrażone w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach. Z kolei, za cenę, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, uznaje się wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę.

Stosownie do § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen: cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy cena, cena jednostkowa lub informacja o obniżonej cenie, w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów. Przepis § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia stanowi natomiast, że: cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce, która może mieć formę wyświetlacza elektronicznego;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Ponadto, w myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy;
- 3) metr - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży sprzedawanych według długości;
- 4) metr kwadratowy - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według powierzchni;
- 5) sztukę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży na sztuki.

Jak stanowi § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, w szczególnych przypadkach uzasadnionych rodzajem, przeznaczeniem lub zwyczajowo oferowaną ilością towarów przy uwidacznianiu cen jednostkowych dopuszcza się stosowanie dziesiętnych wielokrotności i podwielokrotności legalnych jednostek miar innych niż określone w ust. 1. Natomiast, zgodnie z § 4 ust. 3 ww. rozporządzenia, w przypadku towaru pakowanego oznaczonego liczbą sztuk dopuszcza się stosowanie przeliczenia na cenę jednostkową za sztukę lub za dziesiętną wielokrotność liczby sztuk.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa art. 4 ust. 1-5 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do

wysokości 20 000 zł. Przepis ten, w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, chociażby naruszenie miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości zostałyby wyeliminowane. Dowiedzenie, że określony podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną.

W niniejszej sprawie, w wyniku kontroli przeprowadzonej w sklepie należącym do strony, organ pierwszej instancji stwierdził m. in. uchybienia w zakresie cen jednostkowych przy 3 partiach towarów (sortymentów węglowych), co stanowiło naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 i § 4 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. W związku ze stwierdzonym naruszeniem, Wielkopolski WIH nałożył na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 3 000 zł (słownie: trzy tysiące złotych).

Po ponownym przeanalizowaniu zebranego w sprawie materiału dowodowego, organ drugiej instancji doszedł do wniosku, że w przedmiotowej sprawie bez wątplenia doszło do naruszenia przepisów dotyczących cen i ich uwidaczniania. Wielkopolski WIH słusznie bowiem uznał, że w niniejszym przypadku zaniechanie przedsiębiorcy polegające na nieuwidocznieniu cen jednostkowych w miejscu sprzedaży przy wszystkich 3 rodzajach sortymentów węglowych godziło w interes konsumenta, uniemożliwiając mu tym samym porównanie cen towarów znajdujących się w obrocie handlowym.

W wyniku ponownej analizy przesłanek określonych w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, Prezes UOKiK zważył i stwierdził, co następuje.

Czynności kontrolne prowadzone wobec strony postępowania wykazały jednoznacznie, iż nie dopełniła ona istotnych obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. Nie sposób więc uznać, że w niniejszym przypadku stopień naruszenia obowiązków w zakresie uwidaczniania cen jednostkowych nie ma istotnego charakteru, albowiem uchybienia odnotowano względem wszystkich 3 partii sortymentów węglowych objętych kontrolą.

Analizując dotychczasową działalność podmiotu, organ zauważył, iż przedsiębiorca po raz pierwszy naruszył przepisy dotyczące uwidaczniania cen. Uwzględnienia wymaga też fakt, że strona postępowania wykazała aktywną postawę i usunęła stwierdzone nieprawidłowości w związku z kontrolą organu (uwidoczniała ceny jednostkowe w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami). Jednak z drugiej strony zauważyć należy, że przedsiębiorca jako doświadczony podmiot gospodarczy (prowadzący działalność gospodarczą od 1988 r.) powinien był nabyć niezbędną wiedzę o zobowiązaniach jakie na nim ciążyą i wywiązywać się ze swoich obowiązków w sposób należyty, w tym powinien z należyłą dbałością respektować przepisy dot. cen i ich uwidaczniania. Prezes UOKiK zwraca przy tym uwagę że strona została prawidłowo zawiadomiona o zamiarze wszczęcia kontroli z określonym zakresem przedmiotowym kontroli, a pomimo tego nie przygotowała się do niej poprzez usunięcie niezgodności z prawem.

Odnosząc się do trzeciej z przesłanek wymienionych w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, którą jest wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy stwierdzić należy,

że strona wykazała należyta postawę i w piśmie z 9 stycznia br. przedłożyła informację o wynikach finansowych za 2021 r., która została przeanalizowana i wzięta pod uwagę.

Biorąc pod uwagę ostatnią z przestankę, którą należy uwzględnić przy wymiarze kary, tj. sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych, odnotować należy, że Wielkopolski WIIH nie dysponował wiedzą, czy na ww. przedsiębiorcę zostały nałożone sankcje za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych, a sama strona, prawidłowo pouczona o możliwości wypowiedzenia się w sprawie, nie podniosła ww. okoliczności.

Mając na względzie powyższe, po ponownym przeanalizowaniu zgromadzonego materiału dowodowego, organ odwoławczy uznał odwołanie strony za bezzasadne. W opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie przez Wielkopolskiego WIIH kara została ustalona w sposób prawidłowy, w oparciu o przesłanki zawarte w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach i znajdowała potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. Wykazane w toku kontroli bezsporne uchybienia strony w zakresie prawidłowego oznakowania towarów informacjami o cenach jednostkowych nie może się odbywać ze szkodą dla konsumentów. Zdaniem Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji słusznie uznał, iż strona dopuściła się naruszenia wymagań prawnych w zakresie informowania konsumentów o cenach, cenach jednostkowych towarów w stopniu uzasadniającym wymierzenie kary pieniężnej.

W odwołaniu wniesionym do Prezesa UOKiK strona wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, ewentualnie przekazanie organowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia. Zaskarżonej decyzji Wielkopolskiego WIIH zarzuciła:

- 1) błędne ustalenie stanu faktycznego sprawy poprzez błędne przyjęcie, że zachodzą przesłanki do nałożenia kary w wysokości 3 000 zł w związku z niewidocznieniem w miejscu sprzedaży cen jednostkowych oferowanych do sprzedaży sortymentów węglowych, wbrew obowiązkom określonym w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, podczas gdy ceny te były uwidocznione bezpośrednio przy towarze oferowanym do sprzedaży i dawały w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości konsumentowi możliwość porównania ceny;
- 2) naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie;
- 3) naruszenie przepisów art. 189f § 1 pkt 1 kpa, poprzez jego błędną wykładnię i niezastosowanie w niniejszej sprawie, podczas gdy zachodziły przesłanki do odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej, gdyż waga naruszenia prawa jest znikoma i wystarczającym byłoby poprzestanie na pouczeniu.

W uzasadnieniu odwołania strona stwierdziła dalej, że z zaskarżoną decyzją nie sposób się zgodzić, albowiem (w jej ocenie) przy każdym z 3 partii produktów cena była uwidoczniona, tj. znajdowała się bezpośrednio przy palecie na stojaku w zasięgu wzroku kupującego. Równocześnie, zanegowała stanowisko organu, który uznał, że brak cen jednostkowych godzi w interesy konsumentów. W dalszej kolejności przedsiębiorca podniósł, że każdy z trzech rodzajów węgla jest pakowany w worki, a uwidoczniona cena każdego z produktów dotyczy jednego opakowania o wadze podanej w kg na każdym z opakowań. Dodał również, że

produkty oferowane do sprzedaży zostały zakupione od przedsiębiorcy, który dokonał ich spakowania, ważenia i oznaczenia ceną właśnie takiego produktu pakowanego w worki umożliwi konsumentowi porównanie ceny. Przedsiębiorca nadmienił, że konsument decydując się na zakupy w jego markecie nie jest zainteresowany zakupem tony węgla, gdyż wówczas udałby się z pewnością do składu opatu, a jedynie węglem w mniejszej ilości. Podkreślił, że cena każdego z zakwestionowanych produktów znajdowała się bezpośrednio przy produkcie, była dobrze widoczna dla kupującego. W przekonaniu strony cena była więc opisana zgodnie z zapisem § 4 ust. 1 rozporządzenia w kilogramach dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy (np. 20 kg). Podmiot skarżący uznał, że skoro każdy z konsumentów został poinformowany o cenie jednostkowej, tj. cenie końcowej (włącznie z podatkiem VAT i wszystkimi pozostałymi podatkami) za jedno 20 kg opakowanie, to był w stanie obliczyć sobie cenę za 1 tonę produktu i porównać ją z cenami produktów oferowanych przez innych sprzedających.

Prezes UOKiK po analizie całego materiału dowodowego zebranego w sprawie doszedł do wniosku, że wbrew twierdzeniu strony, nie można mówić o błędnym ustaleniu stanu faktycznego sprawy. Nie trafiony jest także zarzut strony odnośnie do rzekomego naruszenia przepisów art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, błędnej ich wykładni i niewłaściwego zastosowania. W ocenie Prezesa UOKiK organ pierwszej instancji dokonał właściwej wykładni i trafnej interpretacji przepisów prawa, szczegółowo zaprezentował, uzasadnił tok rozumowania, dowody na których się oparł, czemu dał wyraz w treści wydanej decyzji. Ustalenia stanu faktycznego wprost wskazują, że doszło do naruszenia art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach po stronie przedsiębiorcy. Oczywistą konsekwencją powyższego było nałożenie na stronę sankcji o charakterze. Przypomnieć należy również, iż cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka i znajduje potwierdzenie w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12. Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków.

Jednocześnie organ drugiej instancji wyjaśnia, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązujących przepisów prawa i jego respektowania. To na przedsiębiorcy, który prowadzi daną placówkę handlową, spoczywa m. in. obowiązek dopilnowania, by przy dokonywaniu transakcji handlowej konsument za każdym razem otrzymywał wyczerpującą, konkretną, rzetelną informację nie tylko o cenach, lecz również cenach jednostkowych. Podkreślić należy, iż okoliczność ta całkowicie zależy od przedsiębiorcy. Nadrzędnym celem ustawy o informowaniu o cenach jest bowiem ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Rzetelna, niebudząca zastrzeżeń informacja o cenie, cenie jednostkowej nabywanego towaru jest bardzo istotna i służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalności gospodarczą. Podkreślić należy, iż cena towaru należy do istotnych elementów wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji związanych z zakupem towarów, natomiast cena jednostkowa jest podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z takimi

wartościami innych towarów - podobnych pod względem przeznaczenia, ale o odmiennych cechach np. co do marki, producenta, ilości, wzornictwa, itp. Konieczność informowania o cenie jednostkowej to przede wszystkim zabezpieczenie interesów konsumentów, którzy mogą nie tylko porównywać ceny takich samych bądź podobnych produktów w obrębie tej samej bądź różnych placówek handlowych w sposób nieskrępowany, ale również mogą przekonać się czy podana cena jednostkowa (np. za kilogram czy tonę określonego towaru) jest dla nich odpowiednia. Stanowisko takie znajduje potwierdzenie w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 25 kwietnia 2019 r. w sprawie sygn. VI SA/Wa 2345/18. W uzasadnieniu przedmiotowego wyroku Sąd wskazał: *„Stwierdzić zatem należy, że zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy jednoznacznie potwierdza, iż kwestionowane podczas kontroli towary w sklepie należącym do Skarżącej nie były towarami sprzedawanymi na sztuki, gdyż miały do nich zastosowanie określone jednostki miar (w szczególności miary objętości), w związku z czym obowiązkiem Przedsiębiorcy było należyte uwidocznienie cen stosownie do treści cytowanych powyżej przepisów dotyczących informowania o cenach towarów i usług. W tym zakresie Sąd nie dopatrył się nieprawidłowości w stanowisku orzekających w sprawie organów obu instancji. Organy obu instancji słusznie przyjęły w uzasadnieniu spornych decyzji, że niedopełnienie obowiązku uwidaczniania cen jednostkowych przez stronę skarżącą utrudniło porównanie konsumentom cen towarów podobnego rodzaju, ale o innej masie/objętości netto.”*

W dalszej kolejności Prezes UOKiK stwierdza, że podmiot odwołujący błędnie interpretuje pojęcie ceny jednostkowej, utożsamiając je z pojęciem ceny i przyjmuje, że spełnienie obowiązku uwidocznienia ceny jednostkowej sprowadza się do wskazania masy zapakowanego sortymentu węgla (ceny za worek np. 20 kg bądź 25 kg). Równocześnie, organ drugiej instancji podkreśla, że na przedsiębiorcę nałożono sankcję o charakterze pieniężnym w drodze decyzji administracyjnej w związku z brakiem cen jednostkowych, a nie cen. W tym miejscu należy ponownie przywołać definicję ceny oraz ceny jednostkowej. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o informowaniu o cenach, cena oznacza wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę. Z kolei pod pojęciem ceny jednostkowej towaru bądź usługi, należy rozumieć cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru lub określonej usługi, których ilość lub liczba są wyrażone w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach (art. 3 ust. pkt 2 ww. ustawy). W potocznym rozumieniu cena jednostkowa to przeliczenie danego towaru np. na 1 kg, 1 tonę, 1 l itp.

We wniesionym do Prezesa UOKiK odwołaniu strona błędnie zakłada, że „każdy z konsumentów był poinformowany o cenie jednostkowej (...) i był w stanie obliczyć sobie cenę za 1 tonę produktu i porównać ją z cenami produktów oferowanych przez innych sprzedających”. Zobowiązania tego przedsiębiorcy nie powinien przenosić na konsumentów. Prezes UOKiK zauważa przy tym, że o konieczności uwidocznienia cen oraz cen jednostkowych zdecydował ustawodawca, a nie przedsiębiorca. Stanowisko takie znajduje potwierdzenie w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 9 października 2019 r., sygn. akt: II GSK 710/19. W wyroku tym NSA stwierdził m. in., że: „Ocena, czy w danym przypadku uwidocznienie ceny jednostkowej towaru (usługi) byłoby lub też nie byłoby przydatne ze względu na rodzaj lub przeznaczenie towaru i można zaniechać jej uwidaczniania, stanowi wytyczną ustawową dla właściwego ministra do uregulowania tej kwestii rozporządzeniem. Nie oznacza ona, że o przydatności uwidaczniania ceny rozstrzygać może każdorazowo

przedsiębiorca, przyjmując własne kryteria celowości informowania o cenach odpowiednich produktów.”

Zdaniem Prezesa UOKiK chybiona jest również argumentacja przedsiębiorcy sugerująca znikomą wagę naruszenia poprzez wskazywanie, iż zastrzeżenia organu dotyczyły jednego rodzaju towaru - węgla, który stanowi zaledwie 0,006% asortymentu, podczas gdy market posiada w ofercie tysiące pozycji towarów. Przedmiotem oceny organu był m. in. wybrany asortyment towarów - rodzaje sortymentów węglowych dostępnych w sprzedaży pod kątem oznaczeń cenowych, a nie zaś cały asortyment sklepu. Zatem, odnoszenie liczby zakwestionowanych towarów do całości oferowanego w sklepie licznego asortymentu nie odzwierciedlałoby zakresu nieprawidłowości, ponieważ nie cały asortyment sklepu został skontrolowany, a tym samym nie potwierdzono czy dla niego także spełniono obowiązek uwidaczniania cen/cen jednostkowych. Prezes UOKiK podkreśla, że jednoznacznie prezentują się wyniki kontroli organu pierwszej instancji, tj. przy każdym z trzech skontrolowanych partii towarów stwierdzono nieprawidłowości (100% skontrolowanych). Powyższe w żadnej mierze nie pozwala na uznanie argumentacji strony jakoby waga naruszenia prawa była znikoma.

Prezes UOKiK, po ponownym przeanalizowaniu sprawy stwierdził, że w przedmiotowej sprawie brak jest również podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary. Zauważyć należy, iż przepis art. 189f § 1 pkt 1 kpa wskazuje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Jak już wskazywano wcześniej, okoliczność wystąpienia naruszenia prawa jest w przedmiotowej sprawie bezsporna. Wbrew twierdzeniu strony waga naruszenia nie była znikoma, albowiem stwierdzono brak informacji istotnych z punktu widzenia konsumenta - cen jednostkowych - przy wszystkich (trzech) rodzajach sortymentów węglowych oferowanych do sprzedaży. Tym samym, część pierwsza przesłanki pierwszej nie została spełniona.

Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez przedsiębiorcę. Z akt sprawy wynika, że w toku kontroli podjęto dobrowolne działania zmierzające do wyeliminowania stwierdzonych uchybień. Można zatem przyjąć, że strona zaprzestała naruszenia prawa. W omawianej sprawie nie spełniono jednak wymaganego warunku kumulatywności ww. przesłanek.

Nie zachodzą również okoliczności określone w art. 189f § 1 pkt 2 kpa. Materiał dowodowy nie wskazuje na wcześniejsze sankcjonowanie strony przez inny organ administracji publicznej w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami bądź na ukaranie za wykroczenie/wykroczenie skarbowe lub przestępstwo/przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie organu drugiej instancji brak jest podstaw do zmiany decyzji, poprzez jej uchylenie lub do odstąpienia od zastosowania sankcji i poprzestania na jedynie na pouczeniu.

Organ drugiej instancji zauważa również, iż w przedmiotowej sprawie kara pieniężna w wysokości 3 000 zł (słownie: trzy tysiące złotych) nie została wymierzona przez wojewódzkiego inspektora Inspekcji Handlowej w wysokości maksymalnej, czyli 20 000 zł,

lecz wynosi 15% maksymalnej przewidzianej wartości i mieści się w granicach określonych prawem kryteriów oraz dopuszczalnych jej wysokości.

Reasumując, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów o informowaniu o cenach i ich uwidacznianiu skutkujące istotnym naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji organu pierwszej instancji na korzyść strony. Utrzymując w mocy zaskarżoną decyzję Wielkopolskiego WIIH, Prezes UOKiK miał na uwadze całokształt okoliczności sprawy, przeanalizował przesłanki określone art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, a ponadto rozważył dyrektywy wymienione w art. 189f kpa. Podsumowując przeprowadzone rozważania, Prezes UOKiK stwierdził, że złożone przez stronę odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, a zaskarżoną decyzję należy utrzymać w mocy.

Stosownie do art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy uiścić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stanie się ostateczna.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, PL. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - do 10 000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - ponad 10 000 zł do 50 000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;
 - ponad 100 000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowo-

administracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651, ze zm.).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Joanna Jankowska-Kuć
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/